

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatis, eorumque
Ministerijs - In septem Tractatus distributus ...

**Puente, Luis de la
Coloniæ Agrippinæ, 1629**

§. I. Obedientia & patientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

quam efficit cum ipsa charitate: h[oc] puritatem scilicet cordis, conscientiam bonam, fidem non fidam, vt supra dictum est. Etiam conseruantur Deum esse Dominum exercituum: charitate enim pugnat & vincit in eis, eo quod dilectio sit fortu sicut mors: quae triumphat de omnibus hostibus, qui bona gubernationi impedimentum apponunt. Quam ob causam Seraphini habebat sex alas, quarum duabus velabant corpora sua usq[ue] ad pedes, alijs duabus velabant caput, duabus autem, quas extensas habebat, volabant. Quae (vt S. Bonaventura ait) significant sex virtutes, excellentes: in quibus summarie continentur omnes, quas possumus in hoc Tractatu, pertinentes ad perfectionem Praelatorum in officio suo.

§. I. Obedientia & Patientia.

DVÆ primæ alæ sunt duæ primæ filiæ charitatis: in quibus illa maximam suam excellentiam ostendit: obedientiam scilicet & patientiam: faciendo omnia, quæ Deus iubet; tolerando omnia aduersa, quæ ille permittit cum magna in utrisque animi fortitudine, Duabus hisce aliis regere debet Praelatus corpus suum usq[ue] ad pedes; illæ enim esse debent præcipua ipsius vestis, & ornatus, quibus personæ suæ auctoritatem, doctrinæ opinionem, ministerio honorem adfert; proximos edificat, subditis præbet bonum exemplum, redditque se omnibus venerabilem & amabilem; & illi valde confidenter ad ipsum accedunt, & magna cum securitate sequuntur: sequentes enim eum, ipsum Christum D. N. sequuntur: qui vt dicit Apostolus, a didicis ex iis quæ possim est, obedientiam, hoc est, patiendo didicis obediere; & obediendo didicis pati. Imitatio autem in utraq[ue] hac re (ait S. Bonaventura) finis est gubernationis. Rector, inquit, studere debet, vt sibi commissos faciat Christiformes, sicut dixit Apostolus: imitatores mei estote, sicut & ego Christi. His aliis regit etiam corpus suum, quod instar thoracis protegunt, & in temptationibus, & pugnis Dæmonum, & hominum huius mundi, ac subditorum furentium, & tumultuantium tuentur: qui enim fortitudinem habet ad obediendum ac tolerandum, non potest ab huiusmodi laedi. Eisdem etiam protegit ac defendit corpus mysticum Ecclesiae suæ, & gregis sibi commissi: quem mouet & allicit vt eius vestigia sequatur: quia sic c[on]formatus est gregis (vt ait S. Petrus.)

A l a obedientia est primogenita charitatis. Nam d[icitur] qui diligit me (ait Christus D. N. sermonem meum seruabit; & e[st] qui seruat verbum eius (ait S. Ioannes) verè in hoc charitas Dei perfecta est. Ac propterea ait S. Dionysius Seraphinos apparere cum aliis, & stantes: ad significandam promptitudinem

Yyy 3

dinem

h. I. T. m. I.

S. c. I.

c. I.

I. Cant. 8. 6

Opus de sex
aliis Scrap.

a Heb. 12. 2.

b 1 Cor. 11. 1

c 1. Pet. 5. 5

d 1 Cor. 14. 23

I

Cœlestie Hi-
erarchia. 15dinem & velocitatem, qua ad diuinam voluntatem exequendam sunt
parati.

Hæc ala tot habet plumas, quot sunt virtutes adiuuantes ad obtemperandum cum hac promptitudine, velocitate, & integritate, omnibus legibus, Diuinis, & Ecclesiasticis, ac præceptis omnibus ad Prælati officium spectantibus.

¶ Psal 102.
70.Ex. c. 44. ¶
45. Eccl.g Matth. 5.
19.

Quod exercere debent cum ea velocitate, qua fulgura & fulmina apparere solent; & sicut f. Angeli qui sunt potentes virtute facientes verbum ipsius Domini ad audieram vocem sermonum eius: hoc est in momento, quo Deus aliiquid iubet, illi exequuntur. Hæc obedientia est principia boni Prælati: de quo canit Ecclesia: *Ecce Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, & inuentus est iustus. Non est inuentus similis illi, qui conseruaret legem excelsi.* Verè enim Sacerdos est magnus omnibus modis. Magnus in dignitate, & omnibus suis ministerijs, magnus in sapientia, tanquam omnium Magister; magnus in sanctitate coram Deo & hominibus; magnus in cordis ingenuitate & magnanimitate ad insignia & grandia facinora aggredienda contemnens ex toto corde honores; magnus in magnificentia, quia largitur quicquid habet, nihil faciens diuitias; & præ omnibus magnus: quod in diebus suis placuit Deo: omnia sua opera facit semper, non ut hominibus placeat, aut magni ab eis fiat, nec, ut sibi ipso placeat, & appetitus seruat: quia totum id reputat vilitatem; sed ut soli Deo placeat in rebus omnibus, in quo solo totam suam magnitudinem, & amplitudinem collocat.

Ex quo prouenit, ut inuentus sit iustus: nam omnes subditi, qui cum querunt, semper iustum inueniunt in suis verbis, & operibus: ita ut nulli inferat aliquam iniuriam, neque magnam, neque parvam: quia summe odit quamcumque iniustitiam, & peccatum & gloriatur in eo, quod erga omnes seruet æqualitatem, tribuens unicunque subdito, quod iustum est. Et eo usque peruenit eius magnitudo: ut non sit inuentus similis illi, qui conseruaret legem excelsi: hoc est inter omnes, qui subiacent eius potestati, nullus ei similis inuenitur; qui Dei legem sicut ipse custodiat: quia omnes suos subditos excellit in obedientia, & custodia diuinæ legis: omnem adhibens diligentiam, ne vel in uno loco deficiat: bene memor, quod qui soluerit unum de mandatis Dei minimus est minimus; qui autem fecerit & docuerit ea custodire, magnus recompabitur in regno calorum. Qui cum sit in omnium oculis magnus ipsis tamen iudicat se aliqua laude indignum. Quæ magnitudo valde est admiranda: quæ reliqua magnitudines conseruantur: et quod rara sit he-

mult.

militas, vbi adsunt tot honores: quia tenet locum inter alios altiorem, & tamen in corde suo elegit locum infimum; sicut capite quarto dictum est.

Ex quo fit ut perfectus Prælatus, speciatim in Religionibus, debeat in obedientia eminere; & in obseruatione omnium legum & constitutionum, quæ reliquos in sua Ecclesia, aut Religione obligant: ita ut non ipse dispensem secum, aut eximat se ab aliqua lege: nisi legitima adsit causa; quæ si adesser in alijs, ipse eos à tali obseruatione eximeret. Et quamvis ipsem leges, ordinationes seruandas ab alijs instituerit; ac propterea ipse sit super alios: debet tamen ipse easdem custodire, ob exemplum, ædificationem, & alacritatem subditorum in earum obseruatione: Eum in modum, quo verbum Diuinum cùm factum fuit homo, voluit antiquam legem custodire, quam ipsummet toti populo tradiderat, non se eximens ab ea. Quod si hoc ipsum commendat Secularibus Principibus, vt secundo Tomo ex dictum, quanto magis id facere debent Principes & Pastores Ecclesiæ: Et hoc modo intelligendum etiam est, quod Ecclesiasticus dixit: *h rectorem te p̄suerunt? esto in illis quasi unus ex ipsis, seruando scilicet leges & ordinationes, quas illi seruant. Denique adeò debet esse obedientiæ addictus: vt in eo ipso quod iubet, etiam obediatur. Iubendo semper non pro suo arbitratu & gusto, sed prout Deus & ratio ipsa dicat, & vult, vt ipse iubeat; obseruat omibus, quæ prudentiæ leges circa modum præcipendi statuunt: & hoc vocatur iubere, & præcipere etiam obediendo.*

Hvīc obedientiæ alæ accommodari debet ala patientiæ. Quemadmodum enim avis non potest bene cum una sola ala volare: ita non poterit benè Prælatus obediens, nisi nouerit simul patienter sustinere: nam ipsum sustinere fit facilius, si fiat, vt obediatur Domino: qui mittit aduersa, & iubet ea patienter ferri. Cuius alæ plumæ sunt virtutes; quæ spiritum exornant & componunt in rebus aduersis; nam fortitudo repellit timores, & magnum ostendit animum contra pericula rerum horrendarum, non prætermisso interim eo, quod alias fieri debet. Constantia est firma in aduersis, propter quæ non flectitur; mansuetudo iras cohibet insurgentes contra eos, qui molestias inferunt. Longanimitas diu expectat leuamen molestiarum, quæ inferuntur; neque defatigatur labore, & molestia, etiam quæ diu duret. Persecutaria autem efficit, vt in cœptis persistat usque ad finem officij, aut etiam ipsius vitæ. Cùm his omnibus pennis ac virtutibus volat patientia, in tolerantia rerum aduersarum, & executione operum acerborum, & grauium: non deficiendo ob tristias in anima exurgentes: quas interdum ita reprimit,

vt gau-

Tract. 4.

c. 5.

h Eccles. 31.1.

ut gaudeat in tribulationibus, & aduersitatib. quas tolerat in sua gubernatione: etiam si multæ sint, & graues: eum in modum, quo id explicimus capite octavo, vbi omnes posuimus: quibus solùm nunc addimus, quòd patientia sit vna ex aliis Seraphinorum: eò quòd sit valde propria charitatis: de qua dicit Apostolus, quòd sit i patiens; & in Cantico dicitur: quia fortu est ut mors dilecti, & dura sicut infernus emulatio: habentem humeros ad ferenda onera grauissima; & horrendos dolores tollrandos, ut placeat ei, quem diligit. Ut insinuauit Apostolus, cum dixit optabam ego anathema esse à Christo pro fratribus meis. O quam est heroicæ charitas, quæ sponte se offert, ut Christi præsentia ad tempus cœteat, & paratur, si opus erit, dolores quasi inferni, ut fratres suos liberet a peccato! Cogiter igitur Prælatus: officium suum esse instar crucis cuiusdam quam Dominus noster eius humeris imponit, confessam ex omnibus penitentia ac difficultatibus ipsi gubernatori annexis: quam quotidie portare debet cum magna patientia, sequens vestigia Salvatoris, qui nam tuit multò grauiorem. Et quotidie habet etiam suum calicem plenum acerbitatibus, quas gubernatio secum ad fert. Nec est subditus, qui non aliquam amaritudinem ipsi offerat: quas omnes haurire debeat, ut imitetur Dominum illum, qui dixit: in potestis bibere calicem quemque bibo?

§. II. Zelus & Compas. sio.

ALIAE duæ, perfectorum Prælatorum alæ sunt aliae duæ charitatis filiæ: Zelus scilicet iustitiae aduersus peccata; & misericordia sine commiseratio miseriarum subditorum. Quæ etiæ videantur sibi inuidicem repugnare, non tamen ita est: quia sorores sunt, filiæ eiusdem matris; & altera alteram iuuat in suis actionibus. Nam (vt S. Gregor. ait) disciplina vel misericordia multum destituitur, si vna sine altera teneatur: sed erga subditos suos inesse rectoribus debet, & iuste consolans misericordia, & piè sauiens disciplina a miscendo scilicet vinum & oleum ut vulnera curentur infirmi.

HAE duæ alæ vñi esse debent Prælato ad contingendū caput, & instar clypei ad illud defendendum. In illis enim consistit personæ eius securitas: quia omne eius periculum oriturex defēctu Zeli iustitiae: quia nimium propendet ad molliciem; aut ex defectu commiserationis: quia nimium ostendit rigorem. Prælatus portat onus subditorum super caput suum, eum in modum quo dixit Daud: *impositi homines super capitam stra*, vt autem caput tanto onere non lœdatur: necesse est illud contingere duabus his alis, Zeli & misericordia: vt sic onus ipsum alleuent. Quæ alæ sunt in altu erecta: eò quòd Zeli & compassionis intentio semper dicit ad fines cœlestes ac diuinos eleuari; nec inclinare ad terrenos, & mundanos, qui

i. Corin.
13.4.
k Cap. 8.6

l Rom. 9^m.

m Marcii.
10.38.

1. p. Pasto-
ral. c. 6.

a Luca 10.
34.

b Psal. 15.12